

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite.

Ca urmare a unei analize ample efectuate de către Centrul Național Anticorupție privind tranzacțiile suspecte de tranzitare a mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari prin intermediul sistemului financiar-bancar autohton cu implicarea agenților economici din Federația Rusă și companiilor înregistrate în zone off-shore a fost stabilită imperfecțiunea cadrului normative la nivel național în domeniu.

Spălarea banilor este un proces prin care se dă sau se încearcă a se da o aparență de legalitate unor profituri obținute ilegal de către infractorii care, fără a fi compromiși, beneficiază, ulterior, de veniturile respective.

Ca urmare a aplicării practice a prevederilor Legii nr. 190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului au fost identificate mai multe carențe și deficiențe care pot afecta eficiența sistemului autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, un element important pentru autoritățile responsabile este posibilitatea aplicării măsurilor asiguratorii în privința tranzacțiilor și activităților suspecte de spălare a banilor și finanțare a terorismului, fapt care oferă dreptul de a interzice temporar transferul, lichidarea, transformarea, plasarea sau mișcarea bunurilor.

În acest context, s-a impus necesitatea elaborării unui proiect de modificare a legii-cadru în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, proiectul respectiv are ca *obiective*:

- reglementarea exactă și complexă a mecanismului prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului;
- eficientizarea activității de prevenire a spălării banilor;
- înlăturarea efectului suspensiv al executării deciziilor Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor privind sistarea executării activității sau tranzacției suspecte și încheierilor judecătorului de instrucție privind prelungirea sau respingerea sistării executării activității sau tranzacției suspecte.

Proiectul a fost elaborat, luând în considerație propunerile de *lege ferenda* prezentate de Centrul Național Anticorupție.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative oferă un set de reglementări mai ample cu privire la sistarea executării activității sau a tranzacțiilor dubioase.

Astfel, acțiunile de suspendare a executării activităților sau tranzacțiilor suspecte reprezintă o garanție premergătoare procesului de sechestrare și, ulterior, confiscare a bunurilor în cadrul unui proces penal.

Exercițiul aplicării practice a prevederilor acestei norme legale a identificat o carență majoră care exclude efectul aplicării acesteia, referindu-ne, în acest sens la efectul suspensiv al deciziilor Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. Astfel, alin. (1²) al art. 14 al Legii nr. 190-XVI din 26 iulie 2007 prevede că „*Decizia Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor privind sistarea executării activității sau tranzacției suspecte și încheierea judecătorului de instrucție privind prelungirea sau respingerea sistării executării activității sau tranzacției suspecte pot fi atacate cu recurs de către persoana care se consideră lezată în drepturi în modul*

stabilit de legislație, avînd efect suspensiv.”

În aceste condiții, odată ce reclamantul atacă cu recurs încheierea judecătorului de instrucție privind prelungirea termenului de sistare a mijloacelor bănești în conturile bancare, acesta prezintă instituției bancare copia recursului înregistrată la Curtea de Apel și solicită deblocarea imediată a contului bancar în lipsa unei hotărîri a instanței, care ar asigura efectul suspensiv al recursului.

În ultima perioadă această situație este pe larg aplică în practică, fapt care determină ineficiența și inaplicabilitatea instituției suspendării executării actelor respective, pe care legiuitorul a reglementat-o la art. 14 al Legii nr. 190-XVI din 26 iulie 2007.

Astfel, pentru soluționa problema invocată supra, proiectul propune completarea art. 14 din Legea nr. 190-XVI din 26 iulie 2007 cu două alineate noi - alin. (1³) și (1⁴), care urmează să evite aplicarea de iure a efectului suspensiv în momentul contestării actelor vizate. Normele de completare propun ca efectul suspensiv să decurgă doar la solicitarea persoanelor vizate și în condiții exacte, precum: motivele invocate de reclamant în susținerea recursului sînt pertinente și bine întemeiate, reclamantul prezintă argumente că circumstanțele litigiului reclamă dispunerea urgentă a suspendării executării actului contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor reclamantului, prejudiciul care ar putea fi cauzat reclamantului depășește interesul public urmărit prin emiterea actului contestat.

Un mecanism similar de suspendare a executării deciziilor este prevăzut, în prezent, pentru deciziile Băncii Naționale a Moldovei.

Totodată, pentru a garanta aplicarea eficientă a amendamentelor propuse, este necesară amendarea Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, în special a art. 21 din lege. Astfel, proiectul propune completarea articolului numit cu un nou alineat – alin. (5), care reglementează expres că solicitarea de suspendare a deciziei Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor privind sistarea executării activității sau tranzacției suspecte și a încheierii judecătorului de instrucție privind prelungirea sau respingerea sistării urmează să se examineze în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1³) și (1⁴) din Legea nr. 90-XVI din 26 iulie 2007.

3. Fundamentarea economico-financiară.

Proiectul nu necesită acordarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

4. Impactul proiectului.

Se consideră că proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative va asigura eficiența și eficacitatea cadrului legislativ privind prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului, respectiv ar exclude carențele legislative identificate.

Viceministru

Nicolae EȘANU

